

ภาคสอง
การป้องกันและการลงโทษ

การป้องกัน และ การลงโทษ

โดยที่ในปัจจุบันเห็นสมควรว่าการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดนั้นมิควรใช้การลงโทษซึ่งถือว่าเป็นความรุนแรง แก่แค่นั้น ผู้กระทำผิดอาจไม่สามารถปรับตนเมื่อพ้นผิดกลับเข้าสู่สังคมได้อีกครั้งหนึ่ง จึงไม่นิยมเรียกว่า เป็นการลงโทษ (Punishment) แต่จะเป็นการเน้นถึง การป้องกันสังคม การแก้ไขฟื้นฟู (Corrections) ดังจะเห็นจากการที่หลาย ๆ ประเทศได้เปลี่ยนชื่อหน่วยงานที่มีชื่อว่า Department of Penitentiary ซึ่งหมายถึงหน่วยงานที่ใช้ควบคุมตัวผู้กระทำผิดเพื่อการลงโทษเพื่อใช้แรงงานมาเป็น Department of Corrections ซึ่งมุ่งเน้นถึงการแก้ไขฟื้นฟูเพื่อการกลับเข้าสู่สังคมซึ่งมิใช่เป็นวิธีการที่รุนแรง แต่เป็นความร่วมมือของบุคคลหลายฝ่าย เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ฉะนั้นแนวการศึกษาสมัยใหม่ จึงเน้นถึงการป้องกันสังคม เป็นเรื่องการปรับปรุงฟื้นฟูสภาพจิตและการประกอบอาชีพสุจริตของผู้กระทำผิด โดยสังคมต้องให้ความร่วมมือ

ซึ่งจะได้กล่าวในภาคสองนี้

บทที่ 6 การลงโทษ

วัตถุประสงค์ของการลงโทษ

ความหมายของ “การลงโทษ” ซึ่งเป็นเสมือนเครื่องมือของการตัดสินของสาธารณะ ประกอบด้วยประเด็นสำคัญ คือการลงโทษได้แก่วิธีการเกี่ยวข้องกับความเจ็บปวดหรือการทรมาน ซึ่งเป็นผลจากการตัดสิน โดยคำนึงบางอย่างของสังคม

มีนักวิชาการหลายท่านเสนอความคิดว่า การลงโทษเป็นการกระทำตามสัญญาชาติญาณ เพื่อการแก้แค้นโดยเป็นกระบวนการที่ยุ่งยากซับซ้อน อาชญากรรมบางประเภทและการกระทำบางชนิดถูกมองว่าผิดและทำให้สังคมเสียสมดุลย์ ทำให้เสียผลประโยชน์ของบุคคลหรือสมาชิก ปฏิกริยาการลงโทษต่าง ๆ เป็นส่วนในการทำลายความสมดุลย์ที่เกิดขึ้น การลงโทษอาจเป็นเพียงหนึ่งในปฏิกริยาหลาย ๆ อย่างต่อการฝ่าฝืนกฎหมาย

ผลจากการกระทำผิดซึ่งอาจเกิดต่อตัวบุคคล หรือทรัพย์สินเป็นผลให้ต้องมีการลงโทษ โดยสังคม โดยวัตถุประสงค์ของการลงโทษซึ่งขึ้นอยู่กับความหนักเบาของการกระทำที่สำคัญ มีดังนี้

1. เพื่อการแก้แค้น

วัตถุประสงค์ของการลงโทษเพื่อการแก้แค้นผู้กระทำผิดเพื่อจะยับยั้งไม่ให้อาชญากรรมเกิดขึ้นโดยทั่วไปการลงโทษในสมัยโบราณจะมีลักษณะเป็นการแก้แค้น ซึ่งถือเป็นการตอบแทนต่อผู้กระทำผิด วิธีการนี้ไม่มีข้อกำหนดหรือกฎเกณฑ์แน่นอน ขึ้นอยู่กับความพอใจเมื่อมีการกระทำผิดเกิดขึ้น ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อหรือญาติพี่น้องของเหยื่อจะใช้วิธีการตอบแทนโดยการแก้แค้น ซึ่งปรากฏว่าการลงโทษนั้นค่อนข้างรุนแรงและเกินขอบเขต มีความทารุณ โหดร้ายปราศจากมนุษยธรรม ต่อมาจึงได้มีการกำหนดโทษตอบแทนผู้กระทำผิด โดยขึ้นอยู่กับความหนักเบาของการกระทำผิดซึ่งเป็นกฎที่ใช้ในสมัยโบราณอันได้แก่ “ตาต่อตา ฟันต่อฟัน”

ต่อมา เมื่อมนุษย์ได้อยู่ร่วมกันเป็นสังคมขนาดใหญ่ จำเป็นต้องมีระเบียบกฎเกณฑ์ เพื่อการควบคุมในการอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข กฎหมายจึงเป็นเสมือนเครื่องมือเพื่อการลงโทษแทน ซึ่งก็คล้ายกับเป็นการแก้แค้นผู้กระทำผิดโดยผ่านทางกฎหมายนั่นเอง

Dewey ไม่เห็นด้วยกับการลงโทษที่ได้กำหนดขึ้นนั้นเพราะการพิจารณาตัดสินลงโทษ น่าจะได้กำหนดและไตร่ตรองถึงผลในอนาคตเกี่ยวกับตัวผู้กระทำผิด มิใช่แต่เพียงเพื่อการแก้แค้น ให้ผู้เสียหาย (John Dewey, **Human Nature and Conduct**, New York : Henry Holt, 1930) pp. 18-19

2. เพื่อการยับยั้ง

การลงโทษผู้กระทำผิดโดยทั่วไปมีวัตถุประสงค์เพื่อการระงับยับยั้ง มิให้เกิดการกระทำผิดเช่นนั้นอีก เพื่อให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเข็ดหลาบ และเป็นตัวอย่างเพื่อมิให้ผู้อื่นกระทำตาม เช่นการลงโทษโดยประหารชีวิต การจำคุก เข็มย่น ตี

กลุ่มผู้สนับสนุนการลงโทษโดยคำนึงถึงประโยชน์ของสังคม โดยกล่าวว่า การทำให้ได้รับความเจ็บปวดเนื่องมาจากการกระทำผิดจะเป็นผลให้มีการยับยั้ง จึงน่าจะเป็นเหตุผลอันเหมาะสมที่จะยับยั้งบุคคล โดยทั่วไปความคิดเกี่ยวกับการลงโทษเพื่อการลดอัตราการกระทำผิดซึ่งขึ้นกับพื้นฐานแห่งความพอใจของบุคคลที่ว่าบุคคลแสดงพฤติกรรมเช่นไร เขาเหล่านั้นได้คำนึงและพิจารณาอย่างถ่วงถ่วงแล้วถึงผลที่จะได้รับอันได้แก่ความเจ็บปวด หรือความยินดี ในระยะต่อมาความคิดเกี่ยวกับพื้นฐานความพอใจเมื่อกระทำสิ่งใดแล้วจะได้รับผลจำนวนมากที่ไม่ได้คำนึงถึงโทษที่จะได้รับ ซึ่งอาจเป็นเพราะว่ามีความบกพร่องทางจิต ปัญญาอ่อน หรือกระทำภายใต้อารมณ์ หรือแม้กระทั่งการลงโทษอาจกลายเป็นข้อดึงดูดใจให้อยากกระทำก็เป็นได้ ซึ่งมีตัวอย่างมากมายที่ผู้กระทำผิดได้พิจารณาถึงสภาพจิตที่ผิดปกติของเขาในขณะที่กระทำผิด โดยมีได้คำนึงถึงโทษที่จะได้รับ

โดยที่การยับยั้งได้ใช้เป็นหลักในการลงโทษ การลงโทษจึงเป็นเรื่องของสาธารณะ ฉะนั้นวิธีการใส่ข้อ แขนวนคอ กักกัน ตะแลงแกง จึงคงอยู่ตราบนานเท่านานเพื่อเป็นตัวอย่างแก่สาธารณะ การลงโทษในหลาย ๆ รูปแบบนั้นเป็นเสมือนการยับยั้งบุคคลเฉพาะผู้ซึ่งได้ตรองในกฎข้อห้ามเหล่านั้น

3. เพื่อตัดผู้กระทำผิดออกจากสังคม

วัตถุประสงค์ของการลงโทษโดยวิธีประหารชีวิต จำคุก กักขัง ถือเป็นการตัดบุคคลเหล่านี้ออกจากสังคม ที่เห็นได้ชัดเจนได้แก่ โทษประหารชีวิตและโดยทางอ้อมโทษในการจำคุก กักขัง อาจกล่าวได้ว่าเป็นการตัดบุคคลผู้กระทำผิดออกไปเพราะคนทั่ว ๆ ไปจะไม่สมาคม

ด้วยในที่สุด โดยที่ถือว่าผู้กระทำผิดเป็นภัยต่อสังคมและเพื่อการป้องกันสังคมให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม จึงจำเป็นต้องกำหนดโทษเหล่านี้ไว้

4. เพื่อการฟื้นฟูแก้ไข

โดยที่มนุษย์เห็นคุณค่าแห่งการอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุขประกอบด้วยศีลธรรม จรรยาที่ดีงามและการมีมนุษยธรรม การลงโทษในแนวใหม่จึงมุ่งไปสู่การแก้ไขอบรมนิสัยของผู้ที่ถูกลงโทษเพื่อให้กลับเป็นคนดี มิใช่ใช้วิธีการลงโทษผู้กระทำผิดเพื่อการแก้แค้นเหมือนสมัยก่อน ซึ่งปัจจุบันเห็นว่าการลงโทษเพื่อแก้แค้นไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคม ในทางตรงข้ามกลับกลายเป็นโทษอาจจะทำให้ผู้กระทำผิดมีความประพฤติไปในทางไม่ดียิ่งขึ้น จึงได้มีการปรับปรุงงานด้านการคุมประพฤติ การฝึกอาชีพ การดูแลผู้กระทำผิด การให้การศึกษา การบำบัดทางแพทย์และจิตวิทยา เพื่อให้ผู้กระทำผิดได้กลับตนเป็นพลเมืองดีในสังคมเมื่อได้รับการปลดปล่อยให้กลับเข้าสู่สังคมอีก

5. เพื่อป้องกันอาชญากรรม

วัตถุประสงค์ของการลงโทษเพื่อป้องกันอาชญากรรม เพื่อไม่ให้ผู้กระทำผิดมีโอกาสกระทำผิดอีก และได้แก้ไขฟื้นฟูในระหว่างต้องโทษ เคยมีการอบรมแนะแนวพร้อมทั้งให้การศึกษาและยึดอาชีพ เมื่อพ้นโทษแล้วจะได้กลับตนและประกอบอาชีพในทางสุจริต เพื่อเป็นแนวทางป้องกันมิให้อาชญากรรมเกิดขึ้นอีก

วิธีการป้องกันสังคม

Marc Ancel ผู้พิพากษาศาลฎีกาและนักอาชญาวิทยาที่มีชื่อเสียงของฝรั่งเศสได้ให้คำนิยามของ “การป้องกันสังคม” หมายถึง การปกป้องคุ้มครองสังคม ที่เปรียบพร้อมบริบูรณ์ด้วยปัจจัยจำเป็นยิ่งต่อการบรรเทาภัยกับอาชญากรรม โดยยึดหลักความถูกต้องชอบธรรมทางอาญา ยุติธรรม (Marc Ancel, Social Defence : Translated by J. Wilson, Routledge and Kegan Paul, London, 1965)

วิธีการป้องกันสังคมจำเป็นต้องกระทำร่วมกันหลายฝ่าย เพื่อให้อาชญากรรมนั้นลดลง ซึ่งแนวทางการป้องกันสังคมจำเป็นจะต้องเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด เพื่อให้ผู้กระทำผิดได้กลับตนเป็นคนดี นอกจากนี้จะต้องเพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม โดยวางแนวทางปฏิบัติที่จำเป็นจะต้องกระทำ วางระบบการควบคุม การลงโทษ การกำหนดโทษ วางเงื่อนไข เพื่อเป็นการคุ้มครองป้องกันสังคม

นโยบายในการรักษาความสงบเรียบร้อยเพื่อให้เกิดความสงบสุขและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมแบ่งเป็นขั้นตอน

1. วางแผนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
 - ก. เฝ้าระวังเจ้าหน้าที่ป้องกันและปราบปรามโจรผู้ร้าย
 - ข. ขอความร่วมมือจากราษฎรอาสาสมัคร
 - ค. ควบคุมการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการป้องกันอาชญากรรม
 - ง. โดยสอดส่องดูแลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งความประพฤติ
 - จ. จัดวางสายงานการให้ข่าวกรองที่เชื่อถือได้
 - ฉ. ให้มีการประเมินผล
2. ให้การศึกษาแก่ประชาชนในเรื่องการป้องกันทรัพย์สินและความปลอดภัย
3. จริยธรรมของผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรม
4. การประสานงานของสถาบันที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม

การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด

ในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรม คือ ตำรวจ อัยการ ศาลคุมประพฤติ และราชทัณฑ์ ได้มีวิวัฒนาการมายาวนาน ถ้าจำแนกตามอุดมการณ์ในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดอาจแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. อุดมการณ์ในการลงโทษ โดยสรุปซึ่งมุ่งผลดังที่กล่าวแล้ว คือ
 - ก. เพื่อการแก้แค้นทดแทนผู้กระทำผิด
 - ข. เพื่อยับยั้งหรือป้องกันมิให้เกิดการปฏิบัติตาม
 - ค. เพื่อการป้องกันสังคมจากอาชญากรรม
 - ง. เพื่อแก้ไขผู้กระทำผิด
2. อุดมการณ์ในการแก้ไขฟื้นฟู โดยเห็นว่าผู้ประกอบอาชญากรรมไม่ควรจะได้รับการลงโทษ แต่ควรจะได้รับแก้ไขฟื้นฟูซึ่งอาจทำเป็นรายบุคคล
3. อุดมการณ์ในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน

วิธีการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด

1. การควบคุมระหว่างการสอบสวนและพิจารณา เมื่อเกิดการกระทำซึ่งถือเป็นความผิดตามกฎหมายเกิดขึ้น เป็นหน้าที่ของตำรวจที่ต้องจัดการเกี่ยวกับคดีต่าง ๆ ให้เสร็จสิ้น ซึ่งเป็นหน้าที่ที่จะต้องร่วมมือกันหลายฝ่าย เช่น ศาล หน่วยงานราชทัณฑ์

เกี่ยวกับสถานที่ที่ใช้ควบคุมผู้กระทำผิดในคดีที่ยังไม่เสร็จสิ้นนั้น สถานที่ควบคุม ได้แก่ สถานีตำรวจ และที่ทัณฑสถานซึ่งจัดไว้ ซึ่งมีการแยกสถานที่ควบคุมผู้ต้องขังที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีออกเป็นสัดส่วน เพราะในกระบวนการยุติธรรมถือว่าผู้ที่ศาลยังไม่พิพากษาตัดสินว่ามีความผิดย่อมถือว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ ซึ่งควรจะแยกออกจากผู้ต้องขังที่ถูกลงโทษแล้วโดยเคร่งครัด

เมื่อมีการกระทำผิดเกิดขึ้นเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่จะต้องสืบสวนเพื่อให้ได้ตัวผู้กระทำผิด เมื่อได้ตัวผู้กระทำผิดแล้ว จะต้องนำไปฟ้องศาลเพื่อให้พิจารณาลงโทษ ซึ่งภายหลังคดีสิ้นสุดและพบว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิดจะถูกขุดใช้การกระทำผิดในทัณฑสถาน

2. การรับตัวผู้กระทำผิดเข้าสู่ทัณฑสถาน การปฏิบัติในการรับตัวผู้กระทำผิดเข้าสู่ทัณฑสถานมีความสำคัญเพื่อให้ทราบประวัติของผู้กระทำผิด เพื่อความเหมาะสมในการแยกประเภท ซึ่งมีขั้นตอน คือ

1. ตรวจเอกสารการส่งตัวให้ถูกต้อง
2. ตรวจค้นร่างกายเพื่อค้นหาอาวุธ
3. จัดพิมพ์ลายมือและถ่ายรูปและจัดทำประวัติ
4. เงินสดและทรัพย์สิน ห้ามมิให้ผู้ต้องขังเก็บไว้จะต้องนำฝากเข้าบัญชีอย่างมีหลักฐานถูกต้อง โดยให้ผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่ได้เก็บหลักฐานไว้คนละหนึ่งชุด
5. ตรวจร่างกายผู้ต้องขัง
6. จัดหาเสื้อผ้าสำหรับผู้ต้องขัง
7. รับตัวผู้ต้องขังไปอยู่ในเขตที่เหมาะสมพร้อมทั้งอธิบายให้เข้าใจถึงระเบียบ กฎเกณฑ์และการปฏิบัติในทัณฑสถาน

3. การดูแล การรักษาความปลอดภัยและการควบคุม ถือเป็นหน้าที่ที่สำคัญของเจ้าหน้าที่ทัณฑสถานเพื่อความสงบเรียบร้อยในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการปฏิบัติ ดังนี้

1. ดูแลผู้ต้องขังอย่างใกล้ชิด
2. กวดขันในเรื่องอาวุธ พร้อมทั้งดูแลเครื่องมือเครื่องใช้ที่สามารถจะนำมาเป็นอาวุธได้
3. ต้องมีการตรวจค้นผู้ต้องขังโดยมิให้รู้ตัวเพื่อที่จะได้ค้นยาเสพติด อาวุธ หรือสิ่งอื่น ๆ
4. มีการนับจำนวนผู้ต้องขังอย่างถูกต้องแน่นอน
5. เตรียมแผนงานสำหรับเจ้าหน้าที่ เมื่อเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ หรือการก่อเหตุร้ายของผู้ต้องขัง

6. วางระเบียบการเยี่ยม พร้อมทั้งการสื่อสารจากภายนอก

4. **การปรับปรุงการพักการลงโทษให้มีประสิทธิภาพ** การพักการลงโทษเป็นวิธีการอันเป็นประโยชน์เพื่อการอบรมฟื้นฟูจิตใจของผู้ต้องขัง เพื่อให้ได้ประพฤติดี เพื่อการปลดปล่อย ฉะนั้นการพักการลงโทษถือเป็นความสำคัญในงานราชทัณฑ์ จึงให้มีการปรับปรุงระบบงานนี้ ให้มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อผู้ต้องขังมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งเป็นการลดความสิ้นเปลืองของรัฐ

5. **การมีทัศนสถานสำหรับเด็ก** เนื่องจากแนวความคิดสมัยใหม่ที่กล่าวถึง เด็กที่กระทำผิดกฎหมายมิใช่อาชญากร ซึ่งเป็นการสนับสนุนจากนักวิชาการหลายฝ่าย เช่น นักสังคมวิทยา นักจิตวิทยา นักอาชญาวิทยา ที่ได้ชี้แนะถึงการกระทำผิดของเด็กเป็นผลจากความบกพร่องทางครอบครัว สภาพแวดล้อม บุคลิกภาพและภาวะทางจิตใจพร้อมทั้งการขาดประสบการณ์ จึงเห็นสมควรให้มีการปฏิบัติต่อเด็กที่กระทำผิดแตกต่างไปจากผู้ใหญ่ที่กระทำผิด

เมื่อเด็กกระทำผิดจะถูกนำตัวส่งศาลคดีเด็กและเยาวชน เพื่อความยุติธรรมของสังคมที่จะไม่ลงโทษเด็ก โดยเหตุผลดังที่กล่าวแล้ว การจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนเพื่อความคุ้มครองแก่เด็กโดยเป็นแนวทางเพื่อการแก้ไข ฝึกอบรม โดยนำหลักวิชาการสมัยใหม่ เช่น สังคมวิทยา จิตวิทยา การสงเคราะห์ แพทย์ เข้ามาช่วยแก้ไขและฝึกอบรมเด็ก เพื่อให้ความยุติธรรมแก่เด็ก โดยการพิจารณาของศาลคดีเด็กและเยาวชนจะถือเป็นความลับเพื่อป้องกันชื่อเสียงของเด็ก

สถานพินิจและคุ้มครองเด็ก ทำหน้าที่ในด้านบริการให้ความคุ้มครองเด็กในระหว่างที่มีการสอบสวน หรือพิจารณาคดี รวมทั้งการควบคุมเด็กตามคำสั่งศาล พร้อมทั้งทำหน้าที่สืบเสาะและพิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็ก การแบ่งงานของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กได้กระทำดังนี้

1. ฝ่ายแรกรับ ทำหน้าที่ในด้านบริการจัดทำบ้านพักรับเด็กและเยาวชนในระหว่าง การสอบสวนหรือการพิจารณาคดีของศาลพร้อมทั้งให้การศึกษา
2. ฝ่ายคุมประพฤติ ทำหน้าที่ค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนต้องคดีเป็นรายบุคคล เพื่อรวบรวมเป็นรายงานเพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษาและดำเนินการคุม ประพฤติเด็กตามคำสั่งศาล
3. ฝ่ายการแพทย์ ให้บริการตรวจรักษาทางกายและจิตเด็กและเยาวชนที่ต้องคดี
4. สถานฝึกอบรม โดยจัดตั้งโรงเรียนฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ซึ่งศาล มีคำสั่งให้ส่งมารับการอบรมแก้ไขความประพฤติ
5. สถานกักกันและอบรม โดยจัดสถานที่ดำเนินการฝึกและอบรมชนิดเข้มงวดในด้าน ระเบียบวินัยและการใช้แรงงาน รวมทั้งการปฏิบัติภารกิจประจำวันสำหรับเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นผู้เคยใช้วิธีการของสถานฝึกอบรมมาแล้ว แต่ไม่ได้ผล

6. การบริการการตรวจรักษาโรค เป็นส่วนที่ทางทัศนสถานได้กระทำตั้งแต่เริ่มรับตัวผู้ต้องขังเข้ามาสู่ทัศนสถาน ทางทัศนสถานต้องตรวจโรคผู้ที่เข้ามาใหม่พร้อมกับทำประวัติทางแพทย์ ในทัศนสถานแต่ละแห่งควรมีสถานพยาบาลแยกเป็นสัดส่วน ซึ่งจำเป็นจะต้องมีแพทย์ประจำ

7. การร่วมกิจกรรม ในทัศนสถานจำเป็นต้องมีแผนงานในเรื่องกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้ต้องขังเพื่อจะได้ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ ไม่เกิดความฟุ้งซ่านกิจกรรมที่ควรให้ได้แก่ การให้การศึกษา การเล่นกีฬา การหย่อนใจ การใช้แรงงาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ตัวผู้ต้องขังและรวมทั้งทัศนสถาน

การดำเนินงานนั้น ต้องพยายามจัดให้ผู้ต้องขังได้มีงานทำโดยตัดเทียมหรือมีการผลัดเปลี่ยนกันทำ

กิจกรรมต่าง ๆ จะเป็นการช่วยให้ผู้ต้องขังทุกคนได้ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์และลดการกระทำผิดกฎหรือระเบียบวินัยของทัศนสถาน

ทั้งนี้จำเป็นต้องคำนึงถึงการพักผ่อนที่ผู้ต้องขังควรมีหรือได้รับด้วย

คำถามท้ายบท

1. “การลงโทษ” หมายความว่าอย่างไร จงอธิบาย?
2. จงกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการลงโทษให้เข้าใจอย่างชัดเจน
3. วิธีการป้องกันอาชญากรรมทำได้อย่างไรบ้าง? จงอธิบาย
4. เมื่อท่านทำหน้าที่เพื่อการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด ท่านจะมีวิธีการปฏิบัติเช่นไร จงอธิบายให้เข้าใจ